

Ізбаш С.С.

кандидат педагогічних наук, доцент

Ручко Г.В.

студентка магістратури спеціальності

«Управління навчальним закладом»

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

ПРИНЦИПИ ТА ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Ключові слова / Keywords: управління / management, дошкільний навчальний заклад / pre-school educational institution, принципи / principles, функції / functions, методична робота / methodical work, гуманізація / humanization, співробітництво / cooperation.

Управлінська діяльність сьогодні дуже тісно пов'язана з теорією та практикою менеджменту педагогічних організацій і, звичайно, дошкільним навчальним закладом. Робота дошкільних навчальних закладів повністю базується на людському факторі, тому питання управління ними у цьому аспекті стали особливо актуальними.

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту», Типового положення про дошкільний навчальний заклад, методична робота є обов'язковою складовою навчально-виховного процесу, організацію якої забезпечують завідувач і вихователь-методист ДНЗ. Керівники мають залучати до методичної роботи вихователів, що працюють безпосередньо з дітьми.

Аналіз наукових праць учених (Н. Корогод, Н. Комаренко, І. Жерносек, С. Майданенко Є. Павлютенков, та ін.) дозволяє визначити загальнонаукові принципи, на яких має будуватись система методичної роботи в будь-якому навчальному закладі.

Є. Павлютенков визначає принципи, які забезпечують шляхи досягнення результативності в методичній роботі: принцип практичної спрямованості, гуманізації, гуманітаризації, демократизації, систематичності, послідовності, наступності, перспективності, співробітництва, індивідуалізації та диференціації, оперативності, гнучкості, мобільності, системності [4, с. 34].

За Є. Павлютенковим, функції, які необхідно враховувати в організації методичної роботи, визначають її цілі. На думку вченого, цілі – це очікувані результати діяльності, що досягаються за визначений період часу [4, с. 10]. Цілі методичної роботи в освітньому закладі він поділяє на три групи. Перша група – формування індивідуальної, авторської, високоефективної системи педагогічної діяльності педагога; друга група – формування цілісного педагогічного колективу. Третя група – забезпечення зв'язків закладу як системи з більш широкими системами, педагогічною наукою, досвідом педагогів інших закладів тощо [4, с. 15].

Аналіз літературних джерел щодо організації методичної роботи в дошкільному закладі, свідчить, що науковці подають перелік функцій, здебільшого у формі рекомендацій. Наприклад, К. Беляя розглядає функції методичної роботи

з вихователями в аспекті управлінської діяльності. Вона визначила інформаційно-аналітичну, мотиваційно-цільову, планово-прогностичну, організаційно-виконавську, контрольну-діагностичну функції [1, с. 28].

К. Крутий у своєму монографічному дослідженні «Освітній простір дошкільного навчального закладу» подає перелік функцій організації методичної роботи з вихователями дошкільних закладів. Вона розглянула методичну роботу в контексті сучасної системи підвищення кваліфікації. Дослідниця підкреслила такі функції методичної роботи у ДНЗ, які визначені згідно з пріоритетними завданнями розвитку ДНЗ, а саме: оновлення змісту діяльності закладу, організація взаємодії учасників освітнього процесу [2, с. 187].

О. Низьковська вважає сучасними такі функції методичної роботи, які співзвучні Типовому положенню про методичний кабінет дошкільного навчального закладу, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 9 листопада 2010 р. №1070 [3, с. 11-17]. Вона наводить такі функції: розширення професійного світогляду педагогів; систематичне інформування їх щодо інновацій в галузі дошкільної освіти та залучення до застосування у практичній діяльності інноваційних технологій; надання практичної допомоги працівникам ДНЗ щодо раціональної організації життєдіяльності дітей; систематичне вивчення стану освітнього процесу і динаміки змін у розвитку дітей та професійній компетентності педагогів; моделювання змісту, форм і методів підвищення фахової майстерності педагогів.

Аналіз сутності організації методичної роботи в ДНЗ та співставлення варіантів переліку функцій методичної роботи багатьох науковців та практиків, дає можливість виділити такі функції організації методичної роботи з вихователями: інформаційна, діагностична, проєктувальна, планування, керівництво, координаційна, контролююча, моделююча, результативна, мотиваційна, оцінна, комунікаційна тощо.

Отже, аналіз визначених дослідниками принципів та функцій дав підстави припустити, що відмінності в організації методичної роботи в різних закладах освіти детерміновані освітньою метою, умовами, загальною концепцією розвитку установи. Особливості освітньої стратегії закладу породжують специфічні функції методичної роботи, які сприяють реалізації поставленої мети.

Дошкільні навчальні заклади України довели свою життєздатність у різні історико-культурні періоди, а також здатність відповідати вимогам держави і суспільства до розвитку, навчання і виховання, одночасно враховуючи особливості й потреби дитини дошкільного віку.

Література:

1. Белая К. Ю. Методическая работа в ДОУ: анализ, планирование, формы и методы / Ксения Юрьевна Белая. – М. : ТЦ Сфера, 2005. – 96 с.
2. Крутий К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу : [монографія]. У 2 ч. Ч. 1. Концепції, проєктування. Технології створення / Катерина Леонідівна Крутий. – Запоріжжя : «ЛПКС» ЛТД, 2009. – 320 с.
3. Низьковська О. Типове положення про методичний кабінет дошкільного навчального закладу – очікуваний документ для методичної служби ДНЗ / Олена Низьковська // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2011. – № 1. – С. 11-17.

4. Павлютенков Е. М. Організація методичної роботи / Е. М. Павлютенков, В. В. Крижко. – Х. : Основа, 2005. – 80 с.
5. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: теорія і практика. Дайджест 7 / [упор. К.Л. Крутій, О.М. Байер, З.П. Дорошенко, О.М. Каплуновська, Н.В. Погрібняк]. Запоріжжя: ЛПКС, 2009. – 224 с.